

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw mr. drs. M.A.M. Adriaansens
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 30 april 2024

betreft Vragen over pakket betreffende het stimuleren van start-ups en innovatie op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie (E240008)

ons kenmerk 175086U

Geachte mevrouw Adriaansens,

De leden van vaste commissie voor Digitalisering hebben in hun commissievergadering van 16 april 2024 beraadslaagd over een pakket maatregelen om Europese start-ups en KMO's (midden- en kleinbedrijven) te ondersteunen bij de ontwikkeling van betrouwbare artificiële intelligentie (AI) die past bij de waarden en regels van de Europese Unie¹ en de BNC-fiches van de regering. De leden van de fractie van de **PVV** hebben met belangstelling kennisgenomen van de BNC-fiches² en hebben naar aanleiding hiervan een aantal vragen. De leden van de fractie van de BBB sluiten zich bij deze vragen aan.

De leden van de fractie van de PVV lezen in het BNC-fiche³: "*Bij meer (her)gebruik van (open) data voor AI moeten de bescherming van persoonsgegevens en de rechten van derden goed geborgd zijn. Het kabinet zal hier aandacht voor vragen.*"

Kan het kabinet aangeven hoe zij het borgen van rechten van derden bij AI-toepassingen voor ogen heeft en of het kabinet hierin een EU-bevoegdheid of een nationale bevoegdheid ziet?

Generatieve AI-systemen gebruiken online materiaal en databestanden (bijvoorbeeld fotodatabanken) om werken te genereren.

Kan het kabinet in dit kader duiden hoe bij toepassing van generatieve AI-systemen zal worden omgegaan met het auteursrecht en het portretrecht?

¹ Het pakket bestaat uit de volgende drie voorstellen: **COM(2024)28** - Commissiemededeling over het stimuleren van start-ups en innovatie op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie, **COM(2024)29** - Voorstel voor een verordening wijziging van Verordening (EU) 2021/1173 wat betreft een EuroHPC-initiatief voor start-ups om Europees leiderschap op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie te stimuleren en **C(2024)390** - Besluit van de Commissie tot oprichting van het Europees Bureau voor artificiële intelligentie.

² Kamerstukken I 2023/24, 36.543, A en B.

³ Kamerstukken I 2023/24, 36.543, A, BNC-fiche bij COM(2024)28, p. 5.

datum 30 april 2024

ons kenmerk 175086U

blad 2

In het Algemeen Dagblad van 2 april 2024 lezen de leden van de PVV-fractie dat ongeveer tweehonderd artiesten een open brief van de organisatie Artist Rights Alliance hebben ondertekend, waarin het 'roofzuchtige' gebruik van AI wordt veroordeeld. In de open brief roepen zij AI-ontwikkelaars, technologiebedrijven, platforms en digitale muziekdiensten op om "te stoppen met het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) die inbreuk maakt op de rechten van menselijke artiesten" en stellen zij: "Helaas gebruiken sommigen AI om creativiteit en artiesten te ondermijnen". Tevens geven zij aan dat onverantwoord gebruik van AI "een enorme bedreiging voor ons vermogen om onze privacy, onze identiteit, onze muziek en ons levensonderhoud te beschermen" en "de waarde van hun werk omlaaggaat en dat zij geen eerlijke vergoeding krijgen."⁴ Daarnaast lezen de leden in een ander artikel in het Algemeen Dagblad van 12 april 2024: "In de Verenigde Staten is afgelopen zomer al een afspraak gemaakt dat bedrijven die met AI geld verdienen een vergoeding aan acteurs moeten betalen. Zo'n deal zouden Nederlandse stemacteurs ook willen. „Die bedrijven die AI-tools maken, verdienen daar ontzettend veel geld mee. Maar alle informatie die ze in hun machines stoppen, is door mensen gemaakt. Daar moeten ze voor betalen", zegt Ewout Eggink, voorzitter van vakvereniging Samen 1 Stem."⁵

De voorstellen van de Europese Commissie richten zich in het bijzonder op bedrijven die van AI een verdienmodel maken, waaronder mkb-bedrijven.

Kan het kabinet aangeven hoe bij deze inzet op AI-verdienmodellen de stimulering van AI niet ten koste gaat van andere sectoren, zoals (mkb-)bedrijven in de creatieve sector?

Het US Copyright Office heeft eerder bepaald dat er geen auteursrecht kan rusten op door AI gegenereerde werken,⁶ nu deze niet door menselijk handelen tot stand zijn gekomen en daarmee dus geen eigen intellectuele schepping van de maker zijn.⁷ De leden van de fractie van de PVV hebben hierbij de volgende vragen.

Kan het kabinet aangeven in hoeverre deze rechtsopvatting ook van toepassing is in Nederland en andere EU-landen? Kan het kabinet tevens aangeven in hoeverre een (tekstueel) prompt ontwerp voor een AI-toepassing⁸ tot het auteursrecht kan worden gerekend onder de Nederlandse rechtsopvattingen? Kan het kabinet duiden hoe de in de Europese voorstellen bedoelde (mkb-)bedrijven op een rechtmatige wijze kunnen omgaan met deze aspecten van intellectueel eigendomsrecht?

Ten aanzien van supercomputers wordt in het kader van de gemeenschappelijke onderneming The European High Performance Computing Joint Undertaking (EuroHPC JU) vooral de nadruk gelegd op het stimuleren van ontwikkeling en exploitatie van supercomputers, waaronder quantumcomputers.

⁴ Algemeen Dagblad, showbizredactie, *Grote namen als Billie Eilish en Stevie Wonder spreken zich uit tegen 'roofzuchtig gebruik' van AI*, 2 april 2024, zie https://www.ad.nl/show/grote-namen-als-billie-eilish-en-stevie-wonder-spreken-zich-uit-tegen-roofzuchtig-gebruik-van-ai~a63421a8/?cb=e3e2b1c1-f968-49b8-8efd-71adab6a7929&auth_rd=1.

⁵ Algemeen Dagblad, Quekel, S. en Van Gaalen, E., *Aldi-stem Diederik Ebbingge gedumpt voor een ander, die niet bestaat: 'Vervelende ontwikkeling'*, 12 april 2024, zie <https://www.ad.nl/show/aldi-stem-diederik-ebbinge-gedumpt-voor-een-ander-die-niet-bestaat-vervelende-ontwikkeling~a220b98ff/>.

⁶ mr. Meindersma, C., *AI en auteursrecht op afbeeldingen: wie heeft welk recht?*, 23 augustus 2023, zie <https://www.charlotteslaw.nl/ai-en-auteursrecht-op-afbeeldingen-wie-heeft-welk-recht/>.

⁷ Zie bijvoorbeeld: <https://www.elferinkkortier.nl/blog/artifici%C3%ABle-intelligentie-ai-verordening-auteursrecht-deel-3>.

⁸ Zie <https://www.bdo.nl/nl-nl/actueel/auteursrecht-op-afbeeldingen-en-ai-wie-is-de-rechthebbende-en-maakt-dit-inbreuk>.

datum 30 april 2024

ons kenmerk 175086U

blad 3

De leden van de PVV-fractie zijn van mening dat er weinig expliciete aandacht voor de mogelijke gevolgen van quantumcomputers voor de cybersecurity is, ook niet in het BNC-fiche. De Telegraaf van 12 april 2024 stelt ten aanzien van quantumcomputers: *"Nadelen zijn er ook. „Wat betreft cybersecurity kan je het een tijdbom noemen”, zegt techexpert Stolze. „De beveiliging op berichten die we in het verleden hebben rondgestuurd is voor quantum niet veilig. We willen mensen niet bang maken maar we adviseren bedrijven om nu al te werken aan hun quantumbeveiliging. Of je nou een politicus bent, een burger of een organisatie, het is van essentieel belang om voorbereid te zijn.”*⁹ Kan het kabinet aangeven welke inzet zij nastreeft ten aanzien van de cybersecurity bij een verdere ontwikkeling van quantumcomputers? In hoeverre is de Nederlandse digitale infrastructuur hierop voorbereid en op welke wijze wordt hiermee rekening gehouden bij de inzet en ontwikkeling van de Europese supercomputers?

De leden van de vaste commissie voor Digitalisering zien uw reactie – bij voorkeur binnen vier weken – met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

mr. G.V.M. Veldhoen
Voorzitter van de vaste commissie voor Digitalisering

⁹ De Telegraaf, Schouten, V., *Quantum wordt de volgende techrevolutie*, 12 april 2024, zie <https://www.telegraaf.nl/financieel/49040367/quantum-wordt-de-volgende-techrevolutie>.